

Banngingol ngol Iisaa Almasiihu 6annginani Yuhanna

¹ Dewtere ndee ana moo6ti kulle de Iisaa Almasiihu 6anngini. Laamdo 6annginani mo dee kulle faa o holla maccube mum bee ko warata 6ooyataa. Iisaa neli malaa'ika mum faa humpita dum maccudo makko Yuhanna. ² Oon duu seet-tiima huunde fuu ko yii, dum woni, o haalii konngol Laamdo ngol, o seedii e dow Iisaa Almasiihu oo huunde fuu ko o yii. ³ Neddo fuu janngudo ndee dewtere annabaaku welii hoore. Neddo fuu kettiniido nde so jokki ko winndaa e mayre koo welii hoore, sabi wakkati mo kulle dee ngadata oo 6adiima.

Misaalu faade e deente goondinbe jeddi

⁴ Miin Yuhanna winndi oo doo bataaki faade e deente jeddi goondinbe gonde e leydi Asiya dee. Yo on kebu moyyere e jam iwde e Laamdo goodudo, goodunoodo, garoowo oo, iwde e ruuhuji jeddi gondi e yeeso bimmbeere makko laamu ndee dii, ⁵⁻⁶ iwde e Iisaa Almasiihu, seedee koolniido e dow kulle dee oo, arano e wuurtineede hakkunde maaybe, laamiido kaanankoobe aduna oo.

Yo teddeengal e baawde ngoodan Iisaa faa abada, kanko yidi en so o yuppi yiyyam makko, o tonngiti en iwde e tonngode luuttal, o wadi en jeyaabe e laamu, o wadi en yottinoobe sadaka faa ngollanen Laamdo Baabiraado makko oo! Aamina.

⁷ Taykee, omo wara e duule.
 Yimbe fuu njiyan mo,
 fay yuwnooбе mo bee,
 leji aduna fuu cuñlan saabe makko.
 Hono non laatortoo! Aamiina.
⁸ Joomiraado men Laamdo, goodudo,
 goodunoodo, garoowo, Jom Baawde oo, wii:
 —Miin woni arano, miin woni cakito.

No Yuhanna yiiri Almasiihu ana teddiniree

⁹ Miin woni Yuhanna sakiike mon deentudo e
 mon torraaji, deentudo e mon laamu Iisaa Al-
 masiihu, e mujididdo e mon mujal makko. Mi
 ribbanooma yaade ruunde wiyeteende Patamos
 saabe ko mbaajii-mi konngol Laamdo ngol e ko
 ceedanii-mi Iisaa koo.

¹⁰ E ley Nalaande Joomiraado ndee,* keew-mi
 Ruuhu, nan-mi caggal am daande tekkunde no
 daande buututal nii ¹¹ ana wiya:

—Ko njiyatataa koo, wadu dsum dewtere, nel-
 daa nde deente goondinbe jeddi dee: deental
 Efreesunkoobe e deental Simirnankoobe e deen-
 tal Pergamenkoobe e deental Tiyatirankooбе e
 deental Sardesankooбе e deental Filadelfinkooбе
 e deental Lawdikiyankooбе.

¹² Njeeyii-mi yalla mido yiya kaaldoowo e am
 oo, njii-mi moottilaaji kañje jeddi, ¹³ nanndoore
 neddo ana hakkunde majji, ana boornii saaya, ana
 habbi ganndilaawol kañje e becce mum. ¹⁴ Leebi
 hoore makko ana ndawni far no haabu, naa
 no biraadam nii, gite makko ana njaaynira no
 metangal yiite nii, ¹⁵ koyde makko ana delkira no

* ^{1:10} Nalaande Joomiraado ndee woni jannde alan.

jakawalle jalbirta so wadaama e yiite faa wojji coy nii, kasen duu daande makko ana wa'i no dillere ndiyam keewdam nii. ¹⁶ Omo jogii e junngo makko jaamo ngoo koode jeddi, kaafaawi ki banngiji mum didi fuu mbeli ana yalta e hunduko makko, yeeso makko ana delkira no naange jalbirta hakkunde naange nii.

¹⁷ Nde njii-moo-mi ndee, caamu-mi yeeso makko mbaa-mi no maaydo nii. O fawi junngo makko jaamo e am, o wii:

—Pati hul! Miin woni arano, miin woni cakito, ¹⁸ miin woni guurdo oo. Mi maayiino, kaa mido nii wuuri faa abada. Miin jogii baawde dow maayde e baawde dow laakaraa. ¹⁹ Ndennoo, winndu ko njiyataa koo, dum woni ko wadata jooni koo e ko waroya caggal mum koo. ²⁰ Annii sirri koode jeddi de njiyataa e junngo am jaamo dee, kajum e moottilaaji kañje jeddi: koode jeddi dee yo malaa'ika'en deente goondinbe jeddi dee, moottilaaji kañje jeddi dii yo deente goondinbe jeddi dee.

2

Haala bataakiiji faade e deente goondinbe jeddi

Bataaki faade e Efeesunkoobe

¹ —Winndu faade e malaa'ika deental goondinbe wonbe Efeesu, mbiyaa:

«Annii haalaaji jogiido koode jeddi e junngo mum jaamo, jahoowo hakkunde moottilaaji kañje jeddi:

² Mido anndi golleeji maa e mujal maa ley tampere. Mido anndi a hokkataa bonbe bee laawol, a ittii koro innditirteebe nelaaabe bee a tawii be fenoobe. ³ A jom mujal, a torraama saabe innde am, dum e taweede yonki maa nawaali. ⁴ Kaa mido felire dum doo: a yoppii jilli maa di njogino-daa arannde dii. ⁵ Ndennoo miccita no ngorrundo-daa gila a saamaali. Tuubu, ngolliraa no ngollirno-daa arannde nii! So wanaa dum, so a tuubaali, mi waran e maa mi itta moottila maa e nokku mum.

⁶ Kaa mido yarrani maa dum doo: ada wajin golleeji jokkube Nikola no mbajir-mi di nii. ⁷ Jogiido noppi fuu, yo nanu ko Ruuhu haalanta deente goondinbe dee koo! Jaaliido fuu, mi hokkan dum naamde bisbe lekki nguurndam ndariiki e alienne Laamdo kii.»

Bataaki faade e Simirnankooþe

⁸ —Winndu faade e malaa'ika deental goondinbe wonbe Simirna, mbiyaa:

«Annii haalaaji biyeteedo arano e cakito, maaynoodo so wuurti oo:

⁹ Mido anndi torra maa e baasal maa, tawee nee a arsukunte. Mido anndi bonnoobe innde wiyoobe e ko'e mum'en be Yahuudiyankooþe tawee be nganaa. Ko be ngoni dee, be deental rewooþe Iibiliisa. ¹⁰ Pati hul torra badiido hewtude ma. Tayka, yoga mon Iibiliisa wedoto dum ley kasu faa tewta seyttaade on. On torrete balde sappo. Yo a laato koolniido faa maayde tawe hen, mi hokke teddeengal gondungal e nguurndam nduumiidam. ¹¹ Jogiido noppi fuu, yo nanu ko Ruuhu haalanta deente goondinbe

dee koo! Jaaliido fuu, maayde didobere ndee
memataa düm fey.»

Bataaki faade e Pergamenkoobe

¹² —Winndu faade e malaa'ika deental
goondinbe wonbe Pergame, mbiyaa:

«Annii haalaaji jogiido kaafaawi ki banngeeji
mum didi fuu mbeli:

¹³ Mido anndi nokku do kodu-daa, do Ibiliisa
laamii doo. Ada tiidi e innde am, a yankiraali
goondinal maa e am fay wakkati nde Antipas
seede am koolniido oo waraa ley mon ndee,
düm woni do Ibiliisa hodi doo. ¹⁴ Kaa won
pelooje seeda de njogani-maa-mi: ada mujana
yimbe wonbe hakkunde mon nanndube e Bal-
aama. Kanko janngini Balaka seyttaade Is-
raa'iilankoobe faa jeena kajum e naamde tewu-
iji cakkanaadi tooruudi. ¹⁵ Nii, jokkube yimbe
Nikola ngorri hakkunde mon, jannde mabbe e
golleeji mabbe fuu potu. ¹⁶ Ndennoo tuubu, so
wanaa düm, mi waran e maa jooni, mi habira
e mabbe kaafaawi ngonki e hunduko am kii.
¹⁷ Jogiido noppi fuu, yo nanu ko Ruuhu haalanta
deente goondinbe dee koo! Jaaliido fuu, mi
hokkan düm naamdu suudiindu wiyyeteendu «
maanu», mi hokkan dum kaayel danewel bin-
ndaangel innde heyre nde fay gooto anndaa so
wanaa dokkaado düm.»

Bataaki faade e Tiyatirankoobe

¹⁸ —Winndu faade e malaa'ika deental
goondinbe wonbe Tiyatira, mbiyaa:

«Annii haalaaji Bii Laamdo mo gite mum njal-
birta no metangal yiite, mo koyde mum delkirta
no jakawalle jarnaado nii:

¹⁹ Mido anndi golleeji maa e jilli maa e goondinal maa e ballal ngal ngadan-daa wobbe, kajum e mujal maa. Mido anndi golleeji maa cakitiidi dii buri aranndeeji dii heewde. ²⁰ Kaa mido felire dum doo: ada mujana Yesabel, oo debbo biyoowo hoore mum annabaajo. Omo hoomta maccube am omo janngina dum'en fijirde e jaamde tewuuji cakkanaadi tooruuji. ²¹ Mi hokkii mo wakkati no mo tuubira, kaa o jaabaali tuubude iwde e fijirde makko ndee. ²² Saabe majjum mi wedoto mo dow leeso naawalla. Fijidoobe e makko bee duu, so tubaali iwde e laawol makko ngol, torrete torraaji mawdi, ²³ mi halkan biibbe makko duu. Deente goondinbe dee fuu anndan miin woni ittoowo koro hakkillaaji e berde, kasen duu mi yoban gooto e mon fuu hakke golle mum. ²⁴ Kaa onon Tiyatirankoobe heddiibe be njokkaali ngol laawol bee, be ngolliraali ko yoga inndirta *«sirriiji Iibiliisa luggi»*, mido wiya on: walaa donngal gonngal ngal pawan-mi e mon ²⁵ so wanaa yo on tiidu e ko njogi-don koo faa nde ngar-mi fuu. ²⁶⁻²⁸ Jaaliibe – dum woni wadoobe sago am faa timmode bee – mi hokkan dum'en baawde de kebu-mi e Baabiraado am dee, faa be ndurda jaaleji dii loocol naawngol, be pusira di no mahoowo loode fusirta loode nii. Mi hokkan be hoodere fajiri ndee duu. ²⁹ Jogiido noppi fuu, yo nanu ko Ruuhu haalanta deente goondinbe dee koo! »

3

Bataaki faade e Sardesankoobe

¹ —Winndu faade e malaa'ika deental goondinbe wonbe Sardes, mbiyaa:
 «Annii haalaaji jogiido ruuhuujii Laamdo jeddi e koode jeddi:

Mido anndi golleeji maa, ada wiyee a guurdo, tawee nee a maayso. ² Jeerta cemmbindinaa seeda mo njogi-daa oo gila waataali, sabi mi tawaali fay gooto e golleeji maa ana hibbi yeeso Laamdo am. ³ Ndennoo, miccita no kebir-daa e no nanir-daa Kabaaru Lobbo oo, tuubu ngol-liraa mo. So a jeertaaki, mi wardan no gujjo nii, kasen duu a anndataa wakkati mo ngarammi maabude ma. ⁴ Kaa noo, ada jogii do Sardes doo yimbe be tuunninaali kaddule mum'en. Be boornortoo kaddule daneeje be njaada e am, sabi ebe kaandi hen. ⁵ Hono non, jaaliido fuu boornortoo kaddule daneeje. Abada mi tosataa innde mum e dewtere nguurndam ndee. Mi seedoto omo jeydaa e am yeeso Baabiraado am e malaa'ika'en mum. ⁶ Jogiido noppi fuu, yo nanu ko Ruuhu haalanta deente goondinbe dee koo!»

Bataaki faade e Filadelfinkooбе

⁷ —Winndu faade e malaa'ika deental goondinbe wonbe Filadelfi, mbiyaa:
 «Annii haalaaji ceniido goongirante, mo cokitirgal Daawuuda kaananke oo woni e junngo mum. So o udditii fay gooto uddataa, so o uddii fay gooto udditataa.

⁸ Mido anndi golleeji maa. Tayka, mi udditii damal yeeso maa ngal fay gooto waawaa ud-dude. Aan e famfude semmbe fuu, a haybii konngol am, a yankiraali innde am. ⁹ Haya,

mi neldete jeyaabe e deental rewooobe Ibiliisa wiyoobe e ko'e mum'en be Yahuudiyankooobe tawee be fenoobe, be nganaa. Mi dooldinan be be ngara be cujidoya e koyde maa. Nden be paa-man mi yidii ma. ¹⁰ Ko njamir-maa-mi mujaa koo, a mujii sanne. Saabe dum, mi reenete e wakkati nde billaare warata horde aduna faa itta koro yimbe fuu. ¹¹ Mi 6adike warde. Tiidu e ko njogi-daa koo pati fay gooto teeta deesewal maa jaalogal. ¹² Jaaliido fuu, mi wadan dum nuygal ley suudu Laamdo am seniindu, o yaltataa e mayru abada. Mi winndan e mum innde Laamdo am e innde ngalluure Laamdo am, dum woni Urusaliima keso iwoowo dow kammu to Laamdo am so jippoo oo, mi winndan e mum innde am heyre ndee. ¹³ Jogiido noppi fuu, yo nanu ko Ruuhu haalanta deente goondinbe dee koo!»

Bataaki faade e Lawdikiyankooobe

¹⁴ —Winndu faade e malaa'ika deental goondinbe wonbe Lawdikiya, mbiyaa:

«Annii haalaaji biyeteedo Aamiina oo, seedee koolniido goongirante, layli tagoore ndee fuu:

¹⁵ Mido anndi golleeji maa, a wulaa a buubaa. Yo a laato guldo naa buubudo! ¹⁶ Nde wonnoo ada forri a wulaa a buubaa, mi tuttete iwde e hunduko am. ¹⁷ Ada wiya: «Mi galoo, mi moobtii jawle, mi hasindinaa e fay huunde.» Tawee nee, a anndaa a jaaddo hoore a jurminiido a baasudo a bumdo a koldo! ¹⁸ Mido waaje: soodu e am kanje labbiniraado yiite, yalla ada heba jawdi, coodaa e am kaddule daneeje boorno-daa, yalla ada suura hersa terde maa bole dee, coodaa e am

nebam ngujaa gite maa yalla jiile maa ana laa6a.
19 Miin, mido fela mido ne'a yim6e 6e njidu-mi. Ndennoo, darana ko moyyi, tuubaa! **20** Hettina, mido nii darii e damal mido salmina. Neddo fuu nando daande am so udditi, mi naatan galle mum, mi jaamda e mum. **21** Jaaliido fuu, mi hokkan dum jooddaade e am dow bimmbeere am laamu, no miin duu njaalorii-mi so njooddii-mi e Baabiraado am dow bimmbeere mum nii. **22** Jogiido noppo fuu, yo nanu ko Ruuhu haalanta deente goondin6e dee koo!»

4

Haala damal udditiingal dow kammu

1 Caggal dum, njii-mi damal ana udditii dow kammu. Daande nde nanunoo-mi arannde wa'unde no buutatal nii ana haalda e am, ana wiya:

—Nabbu ngaraa doo, faa mi holle ko haani laataade caggal dum doo.

2 Don e don, keew-mi Ruuhu, njii-mi bimmbeere laamu to dow kammu too, neddo gooto ana joodii dow mayre. **3** Joodiido oo, mbaadi mum ana jalgira no haayre yaspa, ana wojjitira no haayre sardis, ciib-kiibongal ana filii bimmbeere ndee ana jalgira no haayre emerooda nii. **4** Bimmbeere ndee, bimmbeeje laamu noogay e nay ana pilii nde, maw6e noogayon e nayon ana njoodii dow majje, ana goornii kaddule daneeje, tenngaade caniraade kanjje ana e ko'e ma66e. **5** Maje e sawtu-iji e gidaali ana njalta e bimmbeere laamu ndee, cunkume jeddi ku66ooje ana yeoso mayre doo, deen ngoni ruuhuuji Laamdo jeddi dii. **6** Ko wa'i

hono weendu laabundu tal nanndundu e timtorgal ana fooccii yeeso mayre.

Kudde nay guurde jogiide gite keewde yeeso e caggal fuu, ana hakkunde mayre e sera mayre.

⁷ Huunde wuurnde aranndeere ndee ana wa'i no rawaandu ladde nii, disobere ndee ana wa'i no ngaari nii, tatoberere ndee, yeeso mum ana wa'i no yeeso neddo nii, nayobere ndee ana wa'i hono no ciilal diwoowal nii. ⁸ Wootere e kudde nay guurde dee fuu ana jogii biifoole jeegom, wooto fuu ana jogii gite keewde ley e dow fuu. Jemma e jalooma fuu de celataa e yimde, ede mbiya:

«Ceniido, Ceniido, Ceniido

yo Joomiraado Laamdo Jom Baawde,
goodunoodo, goodudo, garoowo oo!»

⁹ Kudde nay guurde dee ana njimana joodiido dow bimmbeere laamu, guurdo faa abada oo, jime teddungal e darja e jettooje. ¹⁰ Nde 6e ngadata dsum fuu, mawbe noogayon e nayon bee kippoto e leydi yeeso joodiido e bimmbeere oo, cujidana guurdo faa abada oo, njoyyina tenngaade mum'en yeeso bimmbeere ndee, mbiya:

¹¹ «Joomiraado amen, Laamdo amen,
aan haandi e hebude darja e teddungal e baawde,
sabi aan tagi kulle dee fuu
e muuyde maa de laatorii, de tagiraa.»

5

Haala dewtere Laamdo e kaando udditinde nde

¹ Caggal dsum, njii-mi e junngo jaamo joodiido dow bimmbeere laamu ndee oo dewtere nde dow mum e ley mum winndaa, uddiraande pedoode

jeddi maandude. ² Non njii-mi malaa'ika jom semmbe ana ooynoo e daande toownde, ana wiya:

—Homo haandi e fettude pedoode dee uddita dewtere ndee?

³ Fay gooto walaa dow kammu walaa dow leydi walaa ley leydi kaando udditidde dewtere ndee naa yeewde ley mayre. ⁴ Ngullu-mi gullaali cattudi, sabi hebaaka kaando udditidde dewtere ndee naa yeewde ko woni e mayre. ⁵ Non gooto e mawbe bee wii kam:

—Pati woy! Rawaandu ladde haliindu jeyaandu e suudu baaba Yahuuda nduu, iwndu e Daawuuda nduu, jaalike. Endu waawi fettude pedoode jeddi dee, ndu uddita dewtere ndee.

⁶ Nden njii-mi Njawdiri ana darii hakkunde bimmbeere ndee, kudde nay guurde dee e mawbe bee ana pilii ndi. Endi nanndi e kirсаноondi. Endi jogii luwe jeddi e gite jeddi, dum woni ruuhuji Laamdo jeddi neleteedi e aduna oo fuu dii. ⁷ Ndi yehi nanngoyde dewtere ndee e jaamo joodiido dow bimmbeere ndee oo. ⁸ Ko ndi nanngi dewtere ndee koo, kudde nay guurde dee e mawbe noogayon e nayon bee cujidi yeeso mayri. Gooto e maabbe fuu ana jogii hoddu e urdude kañneere heewnde uurdi, dum woni duwaawuuji seniibe bee. ⁹ Hedde ebe njima jimol kesol ebe mbiya e maggol:

«Aan haani 6amde dewtere ndee
pettaa pedoode mayre,
sabi a hirsanooma,
a soottitanike Laamdo yimbe
e suudu baaba fuu e demngal fuu e jaalejol
fuu e lejol fuu,

yiiyam maa coottitori-daa ɓe,
yalla ebe tawdee e Laamdo.

10 A wadii ɓe kaanankooɓe e yottinoobé sadaka
Laamdo meeden oo,
ɓe laamoo aduna oo.»

11 E ley holleede am, nan-mi daade malaa'ika'en
heewbe, ujunaaji ujunaaji. Ebe pilii bimmbeere
ndee e kudde guurde dee e mawbe ɓee, **12** ebe njima
ebe toowna daade mabbe:

«Njawdiri kirsanoondi ndii
ana haandi e hebude baawde e jawdi
e hakkilantaaku e semmbe
e teddungal e darja e jettooje!»

13 Non nan-mi huunde fuu ko tagaa ko woni dow
kammu e ko woni dow leydi e ko woni ley leydi e
ko woni dow geeci e ko woni e mum'en fuu, ana
wiya:

«Jettooje e teddungal e darja e baawde
ngoodanii joodiido dow bimmbeere ndee oo
e Njawdiri ndii faa abada!»

14 Kudde nay guurde dee njaabii:

—Aamiina!

Mawbe ɓee duu, kippii e leydi cujidani ɓe.

6

Pedoode jeddi

Haala fettugol pedoode arandeere: jaalogal

1 Oon wakkati, yeew-mi non njii-mi Njawdiri
ndii fettii wootere e pedoode jeddi dee. Nan-mi
wootere e kudde nay guurde dee ana iidina daande
mum no gidaango nii, ana wiya:

—War gaa!

² Yeew-mi, njii-mi puccu daneejo. Baddiido mo oo ana jogii laajal, o hokkaa tenngaade laamu, o yaari no jaalotoodo nii o jaaloto duu.

Haala fettugol fedoode didobere: barondiral

³ Nde Njawdiri ndii fettunoo fedoode didobere ndee, nan-mi huunde didobere ndee ana wiya:
—War gaa!

⁴ Non puccu goddo bodeejo yalti. Baddiido mo oo hokkaa kaafaawi mawki, o hokkaa baawde yalla omo itta jam e aduna oo, faa yimbe mbarondira.

Haala fettugol fedoode tatoberere: tiidalla

⁵ Nde Njawdiri ndii fettunoo fedoode tatoberere ndee, nan-mi huunde wuurnde tatoberere ndee ana wiya:
—War gaa!

Njii-mi puccu galeejo. Baddiido mo oo ana jogii peesorgal e junngo mum. ⁶ Nan-mi ko wa'i no daande neddo iwii hakkunde kusde nay guurde dee, ana wiya:

—Munnabi alkama naa munnabijje tati gawri waarata e njobdi golle jalooma. Kaa pati mursee nebam dam e peguujam dam.

Haala fettugol fedoode nayobere: maayde

⁷ Nde Njawdiri ndii fettunoo fedoode nayobere ndee, nan-mi daande huunde wuurnde nayobere ndee, ana wiya:
—War gaa!

⁸ Yeew-mi, njii-mi puccu oolo. Baddiido mo oo ana wiye Maayde, laakaraa ana jokki e makko. Be ndokkaa baawde dow nayobere aduna oo faa

6e mbarda yimbe kaafaawi e yolbere e albalaawu-
iji e daabaaji ladde.

*Haala fettugol fedoode joyobere: wardaabe
saabe seedaaku mum'en*

⁹ Nde Njawdiri ndii fettunoo fedoode joyobere
ndee, njii-mi to ley ittirde sadaka too yonkiiji war-
danoobe saabe konngol Laamdo ngol e seedaaku
mo 6e ceettii oo. ¹⁰ Be eewnii faa toowi, 6e mbii:

—Joomiraado ceniido goongirante, faa mande
ndoomu-daa sarde yimbe wonbe e aduna oo bee
faa njobto-daa yiyyam amen dam?

¹¹ Gooto e mabbe fuu hokkaa saaya ndaneewa,
6e mbiyaa 6e powta seeda tafon, faa adadu saki-
raabe mabbe, gollidiibe mabbe fodanaabe wareede
no mabbe nii bee, kifba.

*Haala fettugol fedoode jeegobere: nalooma
mawdo*

¹² Nden njii-mi Njawdiri ndii fettii fedoode
jeegobere ndee. Non leydi dimmbii dimmbagol
manngol, naange ngee 6awliri no kaasa 6aleewa
nii, lewru nduu fuu wojjiri no yiyyam nii, ¹³ koode
kammu dee caami e leydi no 6ibbe ibbe kecce
caamirta so henndu mawndu wibbii. ¹⁴ Kammu
oo iwi, taggiraa no daago taggirtee nii, kaaye
e duude fuu doofaa iwde e nokkuuje mum'en.

¹⁵ Nden kaanankoo6e aduna e yimbe teddu6e
e hooree6e sordaasi'en e arsukunte'en e jom'en
semmbe e rimbe e riimay6e fuu cuudii e loowi
kaaye, kajnum e hakkunde kaaye. ¹⁶ Hedde e6e
mbiya loowi kaaye dii e kaaye dee:

—Caamee e amen! Cuudon min e gite joodiido
dow bimmbeere laamu ndee oo, kajnum e tikkere

Njawdiri ndii! ¹⁷ Sabi jhalooma mawdo tikkere maabbe ndee yottiima, homo waawi dadude?

7

Haala yimbe 144 000 wadaabe maande Laamdo

¹ Caggal dum, njii-mi malaa'ika'en nayon ana ndarii e paale nay dee. Be cakkii kenuuli aduna nay dii, pati mbifa wanaa e leydi wanaa e geeci wanaa fay e lekki. ² Njii-mi kasen malaa'ika goddo iwrudo funnaange ana jogii gadirgal maande Laamdo guurdo oo ngal. O eewnii daande toownde faade e malaa'ika'en nayon hokkaabe baawde torrude leydi e geeci. ³ O wii bee:

—Pati mbonnee leydi ndii e geeci oo e ledde dee tafon, faa nde kebu-den wadude maandeeji e tiide maccube Laamdo meeden bee.

⁴ Non nan-mi adadu wadaabe maande e dow tiide mum'en bee: ebe mbaara e ujunaaji teemedere e ujunaaji capande nayon e ujunaaji nayon (144 000) iwbe e cuudi Israa'iilankoobe bee dii fuu:

⁵ iwbe e Yahuuda yo ujunaaji sappo e didon (12 000),

iwbe e Ruuben, ujunaaji sappo e didon (12 000),
iwbe e Gada, ujunaaji sappo e didon (12 000),

⁶ iwbe e Asiira, ujunaaji sappo e didon (12 000),
iwbe e Naftali, ujunaaji sappo e didon (12 000),
iwbe e Manaasa, ujunaaji sappo e didon (12 000),

⁷ iwbe e Simeyon, ujunaaji sappo e didon (12 000),

iwbe e Lewi, ujunaaji sappo e didon (12 000),

iwbe e Isakar, ujunaaji sappo e didon (12 000),

⁸ iwbe e Jebulon, ujunaaji sappo e didon (12 000),

iwþe e Yuusufu, ujunaaji sappo e ðidón (12 000),
 iwþe e Beþamin duu, ujunaaji sappo e ðidón (12
 000),
 cuudi baaba ðii fuu ngadanaama maande.

No yimþe lepi fuu njettirta Laamðo

⁹ Caggal ðum, yeew-mi, njii-mi jamaa keewðo
 mo limataako iwðo e yimþe lejol fuu e suudu
 baaba fuu e jaaleñol fuu e ðemngal fuu ana darii
 yeeso bimmbeere laamu ndee e Njawdiri ndii.
 Eþe boornii saayaaji daneiji, caþe tamarooje ana
 e juude maþþe. ¹⁰ Eþe ilina, eþe mbiya:

—Kisindam ðam to Laamðo men joodiido dow
 bimmbeere laamu ndee iwrata, kajnum e Njawdiri
 ndii.

¹¹ Malaa'ika'en bee fuu pilii bimmbeere ndee,
 mawþe bee e kudde nay guurde dee fuu kippii e
 leydi ana cujidana Laamðo, ¹² ana mbiya:

«Aamiina!
 Jettooje e darja e hakkilantaaku e jaarooje
 e teddungal e baawde e semmbe,
 fuu ngoodanii Laamðo meeden faa abada!»

¹³ Non gooto e mawþe bee lamndii kam:
 —Hoþe ngoni bee yimþe boorniþe saayaaji da-
 neeji? Hoto be iwi?

¹⁴ Mbii-moo-mi:
 —Moobbo, aan woni anndudo.
 O jaþbitii o wii kam:
 —Kamþe ngoni iwþe e torra mawðo tawi
 eþe ndeenii. Be loonnii saayaaji maþþe, þe
 ndawninirii ðum'en yiyyam Njawdiri ndii.* ¹⁵ Dum

* **7:14** Maanaa þe ndawninirii saayaaji maþþe yiyyam, ðum woni
 luutti maþþe fuu njaafaama.

saabii so 6e keddoto yeeso bimmbeere laamu Laamdo ndee, 6e ndewa mo jemma e nalooma ley suudu makko seniindu nduu, kasen duu, joodiido e bimmbeere laamu ndee oo huuran e ma6be hukkum mum. ¹⁶ Be njolbataa, 6e domdataa, naange tappataa 6e, fay nguleefi ngooti yottataako 6e. ¹⁷ Sabi Njawdiri ngonndi e hakkunde bimmbeere laamu ndii duran 6e, juurna 6e e cewle ndiyam ndokkoojam nguurndam. Laamdo soccan gondi gite ma6be fuu.

8

Haala fettugol fedoode jeddōbereg: deyyere mawnde

¹ Nde Njawdiri ndii fettunoo fedoode jeddōbereg ndee, kammu oo deyyinii teen ko waarata e fecere leer. ² Non njii-mi malaa'ika'en njeddon dariibe yeeso Laamdo 6ee ndokkaama buutute jeddi.

³ Malaa'ika goddo jogiido urdude kañjeere daroyii bannge ittirde sadaka. O hokkaa uurdi keewndi faa o sakkodoo dsum e duwaawuuji seniibe, o yottina di dow ittirde sadaka kañjeere wonnde yeeso bimmbeere laamu ndee. ⁴ Cuurki uurdi ndii ñabbidi e duwaawuuji seniibe 6ee iwde e junngo malaa'ika dariido yeeso Laamdo oo. ⁵ Malaa'ika oo 6ami urdude ndee, hebbini nde yiite e ley ittirde sadaka ndee, wedii nde e leydi. Non gidaali e dillereeji ngadi, maje maji, kasen leydi dimmbii.

Buutute jeddi

6 Caggal d̄um, malaa'ika'en njeddon jogiibē buutute jeddi bee lanndinanii fuufude de.

Haala buutatal aranneewal

7 Malaa'ika arano oo fuufi buutatal mum, non malumaluuje e yiite jillondiraange e yiyyam mbedaa e leydi ndii. Feccere tatoberere leydi ndii sumi, feccere tatoberere ledde dee sumi, kasen duu hudo hecco koo sumi.

Haala buutatal didobal

8 Malaa'ika didabo oo fuufi buutatal mum, non ko wa'i no waamnde haayre hubboore nii wedaa e ley geeci. Tatoberere geeci oo laatii yiyyam,⁹ tatoberere kudde guurde gonde e geeci dee mbaati, tatoberere laanaaji ndiyam dii kalkii.

Haala buutatal tatoabal

10 Malaa'ika tatabo oo fuufi buutatal mum, non koodal manngal kubbiroowal no cunkumal nii iwi dow kammu oo, saami e tatoberere maaje kajum e cewle ndiyam. **11** Ngal koodal «Kaadeefi» wiyetee. Ngal haadfinii tatoberere ndiyameeji dii kati, yimbe heewbe maayi saabe diin ndiyameeji kaadudi.

Haala buutatal nayoab

12 Malaa'ika nayaab oo fuufi buutatal mum, non tatoberere naange e tatoberere lewru e tatoberere koode piyaa, faa gootel hen fuu tatoberere mum niibaa, jemma e jalooma fuu mbaasa tatoberere fooyre mum'en.

13 Caggal d̄um, njii-mi ciilal ana diwa dow mbeeyu, nan-mi engal eewnoo e daande toownde engal wiya:

—Yoo yoy! Yoo yoy! Bone woodanii yimbe
aduna nde malaa'ika'en taton heddiibe bee puufi
buutute mum'en!

9

Haala buututal joyobal

¹ Malaa'ika joyaabo oo fuufi buututal mum, non njii-mi hoodere iwii dow kammu saamii e leydi. Nde hokkaa cokitirgal bunndu ndu luggeefi mum walaa do haadi nduu. ² Nde sotti bunndu nduu, non cuurki yalti e mayru no wuriya mawdo nii, ki niibini naange e mbeeyu fuu. ³ Buureeti njalti e cuurki kii caakii e leydi, ndokkaa baawde torrude no jahe nii. ⁴ Di njamira pati di mbonna wanaa hudo wanaa ledde wanaa huunde fuu ko fudata e leydi, di torra yimbe be maande Laamdo walaa e tiide mum'en bee tan. ⁵ Di ndokkaa torrude bee yimbe faa naawa lebbi joy, kaa di ndokkaaka warde be. Torra majji ana wa'i hono naawalla nde yaare fidii neddo nii. ⁶ Ley diin lebbi, yimbe muuyan maayde kebataa, yimbe poodanto maayde, nde doga dum'en.

⁷ Diin buureeti ana nanndi e pucci lannnidanniidi wolde. Ko wa'i no tenngaade canjiraade kanjje nii ana e ko'e majji, yeesooji majji ana mba'i no yeesooji yimbe nii. ⁸ Edi njogii leebi mbaadi no cukuli rewbe nii, jiiye majji ana mba'i no jiiye dawaadi ladde nii. ⁹ Ko wa'i no gandeeje jamde nii ana e becce majji, soyfa bifoole majji ana wa'i hono no wotorooji keewdi kabbaadi e pucci doganooji wolde nii. ¹⁰ Edi njogii lace jogiide kure no jahe nii, edi njogii yamiroore torrirde yimbe lace majji dee hakke

lebbi joy. ¹¹ Kaananke majji yo malaa'ika kawjotoodo bunndu ndu luggeefi mum walaa do haadi oo. Innde makko e ibaraninkoore Abaddon, e ley yunaninkoore Apolliyon, dñum woni kalkoowo.

¹² Bone arano oo bettike. Tayka, boneeji dñid ana ngara caggal makko kasen.

Haala buutatal jeegabø

¹³ Malaa'ika jeegabø oo fuufi buutatal mum, non nan-mi daande iwrii kam to luwe nay gonde e cobbuli ittirde sadaka kaññeere wonnde yeeso Laamdo ndee, ¹⁴ ana wiya malaa'ika jeegabø jogiido buutatal oo:

—Yoppitin malaa'ika'en nayon habbaabe to maayo manngo wiyeteengo Efarata.

¹⁵ Laamdo fodii yoppitingol malaa'ika'en nayon bee ndee hitaande e nduu lewru e oo nalooma e oo wakkati jaati faa 6e lanndinoo warde tatoberere yimbe. ¹⁶ Mi nanii adadu konunkoobe waddiibe pucci: 6e ujunaaji noogay cili ujunaaji sappo. ¹⁷ Annii no njiiru-mi pucci dñi e waddiibe bee e ley holleede am: e6e 6oornii kaddule jamde bodeeje nanndude e yiite, kajum e bula-bulaaje e oole nanndude e sitti. Ko'e pucci dñi ana wa'i no ko'e dawaadi ladde nii, yiite e cuurki e sitti ana njalta e kundude majji. ¹⁸ Dii balaawuuji tati, dñum woni yiite ngee e cuurki kii e sitti oo, njalti e kundude pucci dñi so mbari tatoberere yimbe. ¹⁹ Sabi semmbe pucci dñi ana e kundude mum'en, ana fay e lace majji duu. Lace majji dee ana nanndi e boggi leydi, ede njogii ko'e, deen ko'e dñi ngaajirta yimbe.

²⁰ Heddiibe ana nguuri caggal diin balaawuuji bee ana keddii tuubaali e kulle de ngolliri juude

mum'en dee, 6e njoppaali sujidande seydaani'en, kajum e tooruaji kañje e kaalisi e jakawalle e kaaye e ledde. Eñe cujidana diin tooruaji ñi njiyataa, nanataa, ndillintaako. ²¹ Be tuubaali iwde e war-hoore e mboñobaaku e fijirde e nguyka.

10

Haala malaa'ika jogiido dewtel

¹ Caggal dum, njii-mi malaa'ika godđo jom semmbe ana iwa dow kammu ana jippoo. Omo boornii luurde, ciibö-ciibongal ana tiimti hoore makko, yeeso makko ana delkira no naange jalbirta nii, korre makko ana mba'i no looci yiite nii. ² Omo jogii e junngo makko dewtel udditiingel. Odarni koyngal makko jaamal dow geeci, odarni nanal dow njoorndi, ³ o eewnii daande toownde no rawaandu ladde uggitra nii. Nde o eewnii ndee, gidaali jedđi njaabii. ⁴ Nde gidaali jedđi dii tilinoo haalde ndee, kosu-mi winndude, non nanni daande iwrii kam dow kammu, ana wiya kam:

—Pati winndu ko gidaali jedđi dii mbii koo, yo laato kumpa!

⁵ Non malaa'ika mo njii-mi ana darii e geeci kajum e njoorndi oo hunci junngo mum jaamo faa toowi, ⁶ hunorii Guurđo duumiido faa abada, tagudo kammu e ko woni e mum, tagudo leydi e geeci e ko woni e mum'en. Malaa'ika oo wii:

—Booyataa hankasen! ⁷ Kaa e ley balde de buutatal malaa'ika jedđaabo ngal fuufata dee, Laamđo tabintinan anniya mum cuudinoodo. Dum laatorto no o haalanirnoo annabaabe gollanoobe mo bee nii.

⁸ Non daande iwrungoonde kam dow kammu ndee wii kam kasen:

—Yaa 6amoy dewtel udditiingel gonnge e junngo malaa'ika dariido e geeci e njoorndi oo.

⁹ Njaa-mi to malaa'ika oo, mbii-mi dum hokka kam dewtel ngel. O wii kam:

—Bamu ngel modaa ngel! Ngel welan e hunduko maa no njuumri nii, kaa ngel wulnan reedu maa taw.

¹⁰ Nanngu-mi dewtel ngel e junngo malaa'ika oo, modu-mi ngel. Ngel weliri e hunduko am no njuumri nii, kaa reedu am wuli taw!

¹¹ Caggal dum, mbiyaa-mi:

—Ana tilsi mbaajo-daa ko Laamdo loowi e maa koo kasen e jaaleji keewdi e leji keewdi e demde keewde e kaanankoobe heewbe.

11

Haala seedaaku annabaabe didon

¹ Ndokkaa-mi kudol eenndirgol, wiya:

—Imma, eenndoy suudu Laamdo seniindu nduu e ittirde sadaka ndee, kiiso-daa rewoo6e won6e hen bee, ² kaa pati eenndu daalaare mayru ndee, sabi nde hokkaama heefere6e bee. Be njabban ngeenndi ceniindi ndii ko waaraata e lebbi capande nay e didi. ³ Mi neloyan seedee'en am didon bee, 6e boornoyto licce caakuuji,* 6e mbaajoyto ko Laamdo loowi 6e koo hakke balde ujunere e teemede didi e capande jeegom.

⁴ Been seedee'en didon ngoni jaytuunaaje didi e moottilaaji didi dariidi yeeso Joomiraado jom

* **11:3** Maanaa 6e boornoo licce caakuuji woni hollude sunu hono rew6e boornoto6e kaddule cuddu nii.

aduna oo. ⁵ Gajno fuu muuydo torrude 6e, yiite yaltoyan e kundude annabaabe 6ee halka dum. Muuydo torrude 6e, waajibi halkiree non. ⁶ E6e njogii yamiroore hadude kammu tobude e ley balde de 6e mbaajotoo konngol Laamdo ngol e mum dee. E6e njogii yamiroore waylitinde ndiyameejii laatoo yiyyam, kasen duu e6e mbaawi jippinde e aduna oo sii balaawu fuu nde 6e muuyi fuu.

⁷ Nde didon 6ee tilii e seedaaku mum'en oo fuu, taktakol jeyaangol e bunndu ndu luggeefi mum walaa do haadi nduu yaltan yana e ma6be, jaaloo 6e, wara 6e. ⁸ Tewuuji ma6be ngona e daalaare ngalluure mawnde, do Joomiraado ma6be fejanoo e leggal bardugal doo. Nden ngalluure ana nanndi e Sodooma† naa Misira. ⁹ Yimbe jaaleji fuu e cuudi baaba fuu e demde fuu e leji fuu njiyan tewuuji ma6be ko waarata e jaloomaaaji tati e fec-cere jalooma, fay gooto 6e ndunjantaako ira di ley yanaande. ¹⁰ Wonbe e aduna oo bee fuu mbeltoto e maayde ma6be ndee, faa wa'ana dum'en no iidi nii, hedde ebe ndokkondira dow weltaare. Sabi annabaabe didon 6ee torriino 6e sanne. ¹¹ Kaa caggal jaloomaaaji tati e feccere dii, fuufaango nguurndam iwngo to Laamdo naati e ma6be, non 6e immitii 6e ndarii e koyde ma6be. Kulol manngol nanngi yiyanoo6e 6e bee fuu. ¹² Daande toownde iwri 6e dow kammu, ana wiya 6e:

—Nabbee gaa!

Be ɻabbi dow kammu e ley luurde, way6e ma6be fuu keddii ana yeewa 6e. ¹³ E oon wakkati, leydi

† **11:8** Sodooma yo ngootiri e geelle didi de Laamdo halki saabe heewgol majje luutti. Yeew Puddoode 19.1-29

dimmbii semmbe wurjini sappobere ngalluure ndee. Ujunaaji jeddi neddo halkii hen, heddiibe bee kuli, njabani Laamdo Jom kammu oo teddeengal.

¹⁴ Tayka, bone didabo oo yawtii, bone tatabo oo ana wara booyataa.

Haala buututal jeddaboi

¹⁵ Malaa'ika jeddaboo oo fuufi buututal mum, daade toowde nanaa dow kammu, ana mbiya:

—Laamuji aduna oo fuu laatike laamu Joomiraado men kajum e Almasiihu mum. O laamoto faa abada!

¹⁶ Mawbe noogayon e nayon joodiibe dow bimmbeeje yeeso Laamdo bee kippii e leydi, cujidani Laamdo, ¹⁷ ana mbiya:

«Miden njette, Joomiraado Laamdo Jom Baawde,
goodudo goodunoodo oo miden njette,
sabi a gollirii baawde maa mawde dee,
a tabintinii laamu maa.

¹⁸ Heeferbe bee yo tikkube,
kaa tikkere maa aan warii,
wakkati mo carataa maaybe yonii,
wakkati warii, mo barjoto-daa annabaabe gol-
lanoobe ma bee,
seniibe hulbe innde maa bee,
teddube e lo'ube fuu,
e wakkati mo kalkataa bonnoobe leydi bee.»

¹⁹ Suudu Laamdo seniindu wonndu dow kammu nduu udditaa, keesuwal aadi ngal 6anngi e ley mayru. Maje maji, dillereeji e gidaali ngadi, leydi dimmbii, malumaluuje butte caami.

12

No kuungal waddi e debbo ɳaywudo

¹ Taagumansa kaayniido ɓanngi dow kammu, dum woni debbo ɓoorniido naange ana fawi koyde mum e lewru ana filkii pilkol koode sappo e didi. ² O haamili, omo wulla saabe tampere e naawalla ɻatawere. ³ Taagumansa goddo ɓanngi dow kammu, dum woni kuungal bodewal mann-gal nanndungal e mboddi. Engal jogii ko'e jeddi e luwe sappo, hoore fuu ana jogii tenngaade laamu. ⁴ Laaci maggal wuuwi tatoberé koode kammu, wedii dum e leydi. Ngal darii yeeso debbo ɻaywudo oo faa ngal moda ɓiyiko nde o rimii dum.

⁵ Non o rimi biddo gorko. Oon woni durdoowo leni dii fuu loocol naawngol. Biddo oo diw-taa faade to Laamdo e bimmbeere mum laamu. ⁶ Debbo oo dogi yehi ley ladde, nokku do Laamdo moyyinannoo dum. O hayboyaa ton balde ujunere e teemedé didi e capande jeegom (1 260).

⁷ Wolde wadi to dow kammu too. Malaa'ika biyeteedo Miikaa'iilu e malaa'ika'en mum kabí e kuungal ngal e malaa'ika'en mum, ⁸ ngal jaalaa, kanngal e malaa'ika'en maggal, be mursi nokku mabbe gondo dow kammu too oo. ⁹ Ngal kuungal manngal nanndungal e mboddi ribbaama. Kann-gal woni mboddi aranndeeri mbiyeteendi Ibiliisa naa Seydaani, ceytotoondi aduna oo fuu ndii. Ndi wedaama e leydi, kayri e malaa'ika'en mayri fuu.

¹⁰ Non daande toownde iwri kam dow kammu, ana wiya:

«Jooni kisindam ðam war!

Jooni semmbe e Laamu Laamdo meeden ngari,
laamu ana e hawju Almasiihu.

Sabi kalmotoodo sakiraabe meeden,

kalmotoodo 6e to Laamdo jemma e nalooma
oo,
ribbaama iwde dow kammu.

11 Sakiraabe men 6ee libii mo saabe yiiyam
Njawdiri ndii,
kajum e dow haala seedaaku maabbe,
6e cubaaki nguurndam maabbe e dow maayde.

12 Saabe dsum, kammu e hodube e mum fuu mbel-
tee!

Kaa leydi e geeci, bone woodanii on!

Sabi Ibiliisa jippiima e mon ana tikki tikkere
mawnde,
sabi ana anndi wakkati seeda heddanii dsum.»

13 Nde kuungal manngal nanndungal e mboddi
ngal anndunoo wedaama e leydi ndee, ngal jokktii
debbo dimdo biddo gorko oo. **14** Debbo oo
hokkaa biifoole ciilal manngal, faa mo diwira
faade to nokku mo o moyyinanaa ley ladde oo, do o
haybetee hakke duubi tati e feccere, faa o reenoo
e mboddi ndii. **15** Kuungal manngal ngal siryi
ndiyam, dam ili caggal debbo oo no maayo nii faa
dam naaba mo. **16** Kaa noo, leydi ndii faabii debbo
oo, ndi aari hunduko mayri, ndi modi ndiyam
dam kuungal ngal siryi dam. **17** Kuungal manngal
ngal tikkani debbo oo sanne, yehi haboyde e ko
heddii e iwdi debbo oo koo, dsum woni dowtaniibe
jamirooje Laamdo so tiidi e seettanaade Iisaa.
18 Non Kuungal ngal* darii e njaareendi danjeere
geeci oo.

* **12:18** Kuungal ngal darii... E dereeji 6ooydi dii, yoga mbii:
Ndarii-mi e njaareendi danjeere geeci oo.

13

Haala taktakol iwngol ley geeci

¹ Caggal dsum, njii-mi taktakol jogiingol luwe sappo e ko'e jeddi ana yeeŋa iwde e geeci oo. Hoore fuu ana jogii tenngaade laamu. Inde bonkordé Laamdo ana mbinndaa e ko'e dee fuu. ² Taktakol ngol njii-mi ngol ana nanndi e ndobu, koyde maggol ana wa'i no koyde taktakol mbiyeteengol ursa* ngol nii, hunduko maggol ana wa'i no hunduko rawaandu ladde nii. Kuungal nanndungal e mboddi ngal hokki ngol baawde mum, bimmbeere mum laamu ndee, e baawde laamaade. ³ Hoore wootere e ko'e taktakol ngol ana wa'i hono ko barminanoo barmere waawnoonde warde dsum, kaa barmere ndee sellinaama, faa dsum haaynii wonbe e aduna oo bee fuu, be njokki e maggol. ⁴ Be cujidani kuungal ngal sabi ngal hokkii taktakol ngol baawde maggol laamaade. Kasen duu, be cujidani taktakol ngol, ebe mbiya:

—Homo nanndi e taktakol ngol? Homo waawi habude e maggol?

⁵ Taktakol ngol hokkaa haalde haalaaji mantordi bonkotoodi Laamdo, ngol hokkaa baawde laamaade lebbi capande nay e didi. ⁶ Ngol fuddi bonkaade Laamdo, engol bonkoo innde makko ndee, kanum e hodorde makko, dsum woni be hodorde mum'en woni dow kammu too bee. ⁷ Ngol hokkaa baawde habude e seniibe bee, ngol jaaloo dsum'en. Ngol hokkaa baawde laamaade suudu baaba fuu e jaaleŋol fuu e demngal fuu e lenol

* **13:2** Ursā yo taktakol manngol, takkere maggol ana mawni, engol jogii leeɓi e koolde mawde.

fuu. ⁸ Yimbe wonbe e aduna oo bee fuu cujidanan taktakol ngol, dhum woni neddo fuu mo innde mum tawaaka ana winndii gila e diidugol aduna oo e ley dewtere nguurndam ndee, dewtere Njawdiri kirsanoondi ndii.

⁹ Jogiido noppo fuu, yo nanu! ¹⁰ Neddo fuu podanaado habbeede so nabee, habbete nabee. Neddo fuu podanaado wardeede kaafaawi, wardete kaafaawi. Dum nee, waajibi yimbe Laamdo bee tawree mujal e hoolaare.

Haala taktakol iwngol e leydi

¹¹ Caggal dhum, njii-mi taktakol gonngol ana yalta e ley leydi. Engol jogii luwe didi nanndude e luwe bii-mbaalu, kaa engol haaldannoo hono no kuungal nanndungal e mboddi ngal nii. ¹² Ngol golliri baawde taktakol aranndeewol ngol barmere mum hosunoo warde dhum so sellinaa ngol, fuu e dow yamiroore mum. Ngol dooldini yimbe aduna bee cujidana ngol. ¹³ Taktakol didabol ngol wadii kaayefiji mawdi, bamii faa ngol jippini yiite iwde dow kammu faa yottii leydi, yimbe fuu ana yeewa. ¹⁴ Ngol yonjiri yimbe aduna kaayde de ngol hokkaa wadude e dow yamiroore taktakol aranndeewol ngol. Engol tindina yimbe aduna moyyina tooru nanndundu e taktakol barminiranoongol kaafaawi faa hosi waatude kaa ana wuuri ngol. ¹⁵ Ngol hokkaa baawde ngol wada yonki e tooru nduu faa ndu watti haalde e wadude faa neddo fuu mo sujidaali ndu waree. ¹⁶⁻¹⁷ Taktakol ngol dooldini yimbe fuu yo kebu maande e juude mum'en jaame

naa e tiide mum'en, yalla tedduþe e lo'ubé, arsukunte'en e misikiina'en, rimþe e riimayþe, fuu ana ndonka soodude e soottude so tawraaka maande ndee. Maande ndee yo innde taktakol ngol naa limre innde maggol. ¹⁸ Do kaan-daa faamude doo annii: neddo fuu jom hakkille waawan faamude limre taktakol ngol, sabi limre ndee ana hawra e loomto innde neddo. Limre mayre yo teemeðe jeegom e capande jeegom e jeegom (666).

14

Haala jimol soottitanoobe bee, kajum e njawdiri ndii

¹ Yeew-mi, njii-mi Njawdiri ana darii dow haayre Siyona ana wondi e yimþe ujunaaji teemedere e capande nay e nayon (144 000), 6e innde mayri e innde Baabiraado mayri mbinndaa e tiide mum'en. ² Nan-mi daande iwrii kam dow kammu wa'unde no dillere ndiyam keewdam nii, no gidaango manngo nii. Daande nde nan-mi ndee ana wa'i no dillere fiyoþe kolli mum'en nii. ³ Been yimþe fuu ana njima jimol kesol yeeso bimmbeere Laamdo ndee e yeeso kudde nay guurde dee e yeeso mawþe bee. Fay gooto waawaano ekkitaade jimol ngol so wanaa yimþe ujunaaji teemedere e capande nay e nayon (144 000) soottitanoobe e aduna oo bee. ⁴ Been ngoni 6e meedaali tuunninde ko'e mum'en banngal rewþe, sabi 6e laabuþe. Eþe njokki e Njawdiri ndii do ndi waawi yaade fuu. Been ngoni soottitanoobe e hakkunde yimþe, yalla eþe laatoo adiib e fuu sakkeede Laamdo kajum e Njawdiri ndii, ⁵ kasen duu fenaande meedaali yaltude e kundude maþþe, 6e ngalaajinjoore.

Haala malaa'ika'en taton

⁶ Oon wakkati njii-mi malaa'ika goddo ana diwa dow mbeeyu, ana jogii Kabaaru Lobbo duumiido oo, omo waajoo dum yimbe aduna oo, dum woni yimbe lejol fuu e suudu baaba fuu e demngal fuu e jaalepol fuu. ⁷ Omo eewnotonoo e daande toownde, omo wiya:

—Kulee Laamdo teddinon mo, sabi wakkati mo o sarata oo warii. Cujidanee tagudo kammu e leydi e geeci e cewle ndiyam oo!

⁸ Malaa'ika goddo didaaboo jokki e makko, ana wiya:

—Nde halkiima! Baabila ngalluure mawnde ndee halkiima! Nde sigirinii lepi dii fuu fijirde mayre bonnde.

⁹ Malaa'ika goddo, tatabo, jokki e maabbe ana eewnoo daande toownde, ana wiya:

—Neddo fuu cujidando taktakol ngol e tooru nanndundu e maggol nduu, kebudo maande maggol e tiinde naa e junngo, ¹⁰ waajibi joomum yara peguujam tikkere Laamdo dam, njuppaadam tawi jillaaka e ley horde loonde tikkere makko. Joomum jukkete e ley yiite e sitti yeeso malaa'ika'en seniibe bee e yeeso Njawdiri ndii. ¹¹ Cuurki jukkungo maabbe duumoto faa abada, be kebataa fowtere jemma e jalooma fuu. Sabi be cujidanii taktakol ngol e tooru nanndundu e maggol nduu, be kebii maande innde maggol.

¹² Dum nee, waajibi yimbe Laamdo bee tawree mujal. Been ngori haybuue jamirooje Laamdo so ngoondini Iisaa bee.

¹³ Oon wakkati nan-mi daande ana iwra kam dow kammu, ana wiya:

—Winndu dum doo: gila jooni, maayoobe saabe gollande Joomiraado bee mbelii hoore.

Ruuhu oo wii:

—Goonga! Be ηoottinoyto iwde e tampere maabbe ndee, sabi barke golleeji maabbe jokkan e maabbe.

Haala wakkati kettal aduna

¹⁴ Yeew-mi, njii-mi luurde raneere, nanndoore neddo nii ana joodii dow mayre. Tenngaade sajiraande kañje ana e dow hoore makkko, omo jogii wawdu welndu e junngo makko. ¹⁵ Malaa'ika goddo yalti e suudu Laamdo seniindu nduu ana eewnoo daande toownde, ana wiya joodiido e luurde oo:

—Jippin wawdu maa nduu kettaa, sabi wakkati kettal yottiima, ko woni e leydi ndii koo yonii hetteede!

¹⁶ Non joodiido e luurde oo sadiri ko woni e leydi ndii koo wawdu mum, leydi ndii fuu hettaa.

¹⁷ Malaa'ika goddo yalti e suudu Laamdo seniindu wonndu dow kammu nduu, ana jogii kañum duu wawdu welndu. ¹⁸ Malaa'ika goddo kawjotodo yiite oo yalti e ley ittirde sadaka ndee, ana eewnoo daande toownde, ana wiya malaa'ika jogiido wawdu welndu oo:

—Jippin wawdu maa nduu, kettaa biibbe peguuje leydi ndii dee, sabi de benndii.

¹⁹ Malaa'ika oo sadiri biibbe peguuje leydi ndii wawdu mum, tebi de, wedii de e boosirde mawnde. Dum woni tikkere Laamdo jukkoowo jukkungo naawngo. ²⁰ Biibbe peguuje dee bosaat caggal ngeenndi too, yiyam yalti e boosirde ndee faa hewti labaale pucci, dam ili ko waarata e njuunndi kilooji teemede tati.

15

Haala jimol Muusaa e jimol Njawdiri

¹ Caggal dūm, njii-mi dow kammu taagumansa godđo mawđo kaayniido. Njii-mi malaa'ika'en njedđon ana njogii balaawuuji jedđi cakitiidī dīi, sabi e majji tikkere Laamđo ndee timmata.

² Njii-mi weendu nanndundu e timtorgal jillondirndu e yiite. Jaalinoobe taktakol ngol 6ee ana ndarii bannge mayru. Been ngoni jaalinoobe ngol, kanngol e tooru nanndundu e maggol nduu e limre innde maggol ndee, ebe njogii kolli di Laamđo hokki 6e dīi. ³ Ebe mbiya e ley jimol Muusaa maccudo Laamđo oo e ngol Njawdiri ndii: «Joomiraado Laamđo Jom Baawde,

golleeji maa yo mawđi, yo kaayniidī!
Laawi maa yo poocciidi, yo goondudi,
aan woni kaananke jaaleji!

⁴ Homo woni mo hulataa ma, Joomiraado,
mo teddintaa innde maa?
Sabi aan woni gooto Ceniiđo.
Leji fuu ngaran cujida yeeso maa,
sabi 6e njii no golleeji maa pooccitorii.»

Haala le'e jedđi keewđe balaawuuji jedđi

⁵ Caggal dūm, njii-mi suudu Laamđo seniindu – dūm woni hukkum seedaaku gondo dow kammu oo – ana udditoo. ⁶ Malaa'ika'en njedđon jogiibē balaawuuji jedđi 6ee njalti e mayru, ana boornii kaddule laabude paca jalbooje, ana kabbi ganndilaaji kanđje e becce mum'en. ⁷ Wootere e kudđe nay guurđe dee hokki malaa'ika'en njedđon 6ee le'e kanđeeje jedđi keewđe tikkere Laamđo guurđo faa abada oo. ⁸ Non suudu nduu heewi cuurki

saabe annoora Laamdo e semmbe mum. Fay gooto waawaano naatude e mayru, so wanaa nde balaawuuji jeddi dī malaa'ika'en njeddon ngaddi dī timmi.

16

¹ Non nan-mi daande toownde iwrii kam to suudu seniindu too, ana wiya malaa'ika'en njeddon bee:

—Njehee, njuppoyee e aduna oo le'e tikkere Laamdo jeddi dee!

² Malaa'ika arano oo yehi, yuppi la'al mum e leydi, uube bonde naawde kewtii yimbe tawraabe maande taktaol ngol e sujidanoobe tooru nandundu e maggol bee.

³ Malaa'ika didabo oo yuppi la'al mum e geeci, geeci oo waylitii, laatii no heyyere yiyyam maaydo nii. Ko tagaa ko wuuri ko woni ley geeci fuu waati.

⁴ Malaa'ika tatabo oo yuppi la'al mum e dow maaje e cewle, de mbaylitii yiyyam. ⁵ Non nan-mi malaa'ika kawjotoodo ndiyameeji oo, ana wiya:

—Aan Laamdo a pooccitiido, a goodudo goodunoodo, aan woni Ceniido oo, sabi a jaadirdo e sariya maa. ⁶ Saabe ko be njuppi yiyyam seniibe e yiyyam annabaabe koo, aan duu, ndokku-daa be yiyyam be njara! Ebe kaandi hen.

⁷ Non nan-mi daande iwrii to ittirde sadaka too, ana wiya:

—Goonga! Joomiraado Laamdo Jom Baawde, sariyaaji maa yo goongaraaji yo pooccitiidi!

⁸ Malaa'ika nayabo oo yuppi la'al mum e dow yitere naange, nde hokkaa sumirde yimbe nguleefi mayre. ⁹ Yimbe bee cumiraa nguleefi

cattuki, kaa ɓe tuubaali ɓe teddinaali Laamdo. Ko ɓe ngadi dee, ɓe njennu innde Laamdo mo baawde ngoodani dow dii balaawuuji oo.

¹⁰ Malaa'ika joyaabo oo yuppi la'al mum e dow bimmbeere taktakol ngol, do o laamii doo niibinaa tika, yimbe ndarii ana ijata toni mum'en saabe naawalla. ¹¹ Be njenni Laamdo jom kammu oo saabe uube mabbe e naawalla mabbe, kaa fuu, ɓe tuubaali iwde e golleeji mabbe bondi dii.

¹² Malaa'ika jeegabo oo yuppi la'al mum dow maayo manngo wiyyeteengo Efarata, ndiyam maggo beebei faa yoori faa mo hokka kaanankooɓe iwrooɓe funnaange ɓee laawol. ¹³ Non njii-mi seydaani'en tati bonbe nanndube e paabi, wooturu ana yalta e hunduko kuungal nanndungal e mboddi ngal, wooturu ana yalta e hunduko taktakol manngol ngol, wooturu ana yalta e hunduko annabaajo peneejo oo. ¹⁴ Been seydaani'en bonbe yo wadoobee kaayeefiji, yahooobee e kaanankooɓe aduna oo fuu faa hawrintinana dum'en wolde ley jalaande darngal, jalaande Laamdo Jom Baawde oo.

¹⁵ Joomiraado wii:

—Kakkilee! Mido nii warda no gujjo nii. Baaldo daanaaki haybi kaddule mum pati yaara terde bole yimbe njiya dum ana taartii, welii hoore!

¹⁶ Di kawrintini ɓe e nokku biyeteedo e ibaraninkoore Harmagedon.

¹⁷ Malaa'ika jeddabo oo yuppi la'al mum e mbeeyu, daande toownde yalti e suudu seniindu nduu to bimmbeere laamu too, ana wiya:

—Timmii!

18 Maje maji, dillereeji e gidaali ngadi, dimm-bagol leydi manngol wadi. Hono ngol dimm-bagol leydi wadaali e aduna oo gila yimbe tagaa, no ngol sattiri mawnude! **19** Ngalluure mawnde ndee feccaa pecce tati. Galluuje jaalepi godde dee fuu kalkii. Laamdo rewtiit ngalluure mawnde wiyyeteende Baabila, mo yarni nde horde pegujam heewnde tikkere makko. **20** Duude dee fuu kalkii, baamle kaaye dee fuu majji fey. **21** Malumaluuje butte caami e yimbe, wootere hen fuu teddeefi mum ana waara e kilooji capande nay. Yimbe bee njenni Laamdo saabe balaawu malumaluuje oo, sabi oon balaawu sattii bonde sanne.

17

Haalajukkungo Baabila

1 Caggal dum, gooto e malaa'ika'en njeddon jogiibe le'e jeddi bee wari, wii kam:

—War faa mi holle jukkungo bamfaaru rewru anndaandu sanne, joodiindu dow ndiyameeji keewdi nduu. **2** Kayru kaanankooje aduna bee pijata, yimbe aduna bee cigirii e bamfaaraaku mayru.

3 Keew-mi Ruuhu, malaa'ika oo naabi kam faa ley ladde jeereende. Non njii-mi debbo ana waddii taktaakol bolewol keewngol inde bonkorde Laamdo, jogiingol ko'e jeddi e luwe sappo. **4** Debbo oo ana boornii kaddule lobbe bodeeje, ana sodii kanje, kaaye dime e jaaye luulu. Omo jogii e junngo makko horde loonde kanje heewnde ko harmi heewnde tuundi bamfaaraaku makko.

⁵ Ndee doo innde nde maanaa mum suudii ana winndaa e tiinde makko:

«Baabila ngalluure mawnde, inna bamfaaraaku, kajum e ko harmi ley aduna oo fuu».

⁶ Njii-mi oon debbo sigirii saabe heewgol ko yari yiyyam seniibe 6ee e yiyyam waraabe saabe njoppaali haala Iisaa.

Ko njii-moo-mi koo, kaaynaa-mi sanne. ⁷ Kaa malaa'ika oo wii kam:

—Ko saabii so dum ana haayni maa? Mi firritante maanaa cuudiido oo, maanaa debbo oo e taktakol ngol o waddii jogiingol ko'e jeddi e luwe sappo ngol. ⁸ Taktakol ngol njii-daa ngol, engol woodunoo, kaa ngol heddaaki jooni. Engol haani yaltude e bunndu ndu luggeefi mum walaa do haadi nduu, ngol halkoyoo. Yimbe aduna 6ee inde mum'en mbinndaaka e dewtere nguurndam ndee gila e fuddoode aduna 6ee, so njii ngol, kaayde nanngan dum'en, sabi engol woodunoo ngol heddaaki, ngol banngoyan kasen duu.

⁹ Dum doo ana holla waajibi neddo tawree hakki-lantaaku e faamu: ko'e jeddi dee yo kaaye jeddi de debbo oo joodii e mum dee. Ede cappoo kasen kaanankoobe njeddon: ¹⁰ njoyon yabbiike, njeegabo oo ana woodi jooni, njeddabo oo waraali tafon, kaa so o warii, wakkatiwel seeda o laamotoo. ¹¹ Taktakol goodunoongol ngol yo gooto e njeddon 6ee, ngol wartan hono kaananke jettabo nii, kaa cakite maggol yo halkaare.

¹² Luwe sappo de njii-daa dee yo kaanankoobe sappo 6ee kebaali laamu tafon, kaa 6ee keboyan baawde laamaade no kaanankoobe nii hakke wakkatiwel gootel, kambe e taktakol ngol.

13 Be fuu ɓe anniya gooto, eɓe ndokka taktakol ngol doole maɓbe e laamu maɓbe. **14** Be kabán e Njawdiri ndii, kaa ndi jaaloto ɓe sabi kayri woni Joomiraado joomiraabe e Kaananke kaanankooɓe, kasen duu wondiibé mayri ɓee yo noddaabe, subaabé, goondinbe.

15 Malaa'ika oo wii kam kasen:

—Ndiyameeji di njii-daa bamfaaru nduu ana joodii dow mum'en dii, kanji ngoni jaaleji e ja-maa e leji e demde. **16** Luwe sappo de njii-daa dee, kajum e taktakol ngol, mbajan bamfaaru rewru nduu, bola ɗum faa laaba heddoro terde bole, naama tew mum, nduppa ko heddii koo e yiite. **17** Sabi Laamdo loowii e berde maɓbe wadude anniya mum, ɓe laatoo daande wootere, ɓe ndokka taktakol ngol laamu maɓbe, faa nde konngi Laamdo dii fuu tabiti.

18 Bamfaaru rewru ndu njii-daa nduu, kajum woni ngalluure mawnde hubindiinde kaanankooɓe aduna.

18

No Baabila halkirtee

1 Caggal ɗum, njii-mi malaa'ika goddo keewdo baawde ana iwa dow kammu ana jippoo, fooyre makko yaayni e aduna oo. **2** O eewnii faa toowi, o wii:

«Nde halkiima!

Baabila ngalluure mawnde ndee halkiima!

Nde laatike hodorde seydaani'en bonbe,

suudorde ruuhu tuunnudo fuu

e foondu tuunnundu wajaandu fuu!

3 Sabi leyde dee fuu cigirii caamii

saabe bamfaaraaku mayre oo,
 Kaanankooße aduna ɓee pijii e mayre,
 jaagotooße e aduna ɓee fuu keɓii jawdi
 saabe neemaaji mayre yabbiitiidi dii.»

⁴ Non daande wonnde iwri kam dow kammu,
 ana wiya:

—Njaltee e mayre, onon yimɓe am! Pati on
 ndeentu e mayre luutti, pati balaawuuji mayre
 hewta on. ⁵ Sabi luutti mayre njowondirii faa
 njottii kammu, Laamdo rewlike golleeji mayre
 bondi dii. ⁶ Ngadiranee nde no nde wadirani on nii.
 Njobto-don ko nde wadi on koo cowe didi. Horde
 loonde nde nde siiwani on e mum ndee, ciiwanee
 nde hen cili didi! ⁷ Jukkee nde, ngaddee sugulla
 mayre hakke no nde teddiniri hoore mayre so
 nde wuuri e neema nii, sabi ende wiya e bernde
 mayre: «Mi kaananke debbo, mi wanaa debbo
 mo gorum maayi, abada mi wonataa e cuddu.»
⁸ Saabe ɗum, e palooma gooto balaawuuji mayre
 caamata e mayre: maayde e sugulla e yolbere,
 kasen duu nde duppete e yiite, sabi Joomiraado
 Laamdo caroowo nde oo yo Jom Semmbe.

Haala woyeede Baabila

⁹ Nde kaanankooße aduna reentube e mayre
 jeenu so neemodii e mayre ɓee njii cuurki cumu
 mayre, ɓe mboyan, ɓe jonoto.

¹⁰ Be toowtan nde ɓe ndaroo, saabe hulde
 jukkungo mayre pati hewtoo ɓe, eɓe mbiya:

—Yoo yoy! Yoo yoy! Baabila, ndee ngalluure
 mawnde, ndee ngalluure jogiinde semmbe, e ley
 wakkati gooto tan, nde jukkaa!

¹¹ Jaagotoobe e aduna bee mboyan cuñlanan nde, sabi fay gooto heddataako e soodude jaaguaji mabbe dili. ¹² Jaaguaji mabbe yo kañje e cardi e kaaye dime e naaye e bagiji lobbi e bagiji ciidi e bagiji hariiri tiisudi e bagiji bodeeji e ledde uurooje yogaaje e kaaki moyyiniraadi niiye niibi e kaaki moyyiniraadi ledde tiisude coggu e jamde kire e jamde baleej e haayre wiyeteende marba. ¹³ Jaaguaji mabbe kasen yo funngooji belnirdi e uurnirdi e gowe e nebam uuroojam e uurdi miira e uurdi suurtinteendi e peguujam e nebam biibbe jaytuun e conndi alkama e na'i e baali e pucci e wotorooji e maccube e ruggaaþe.

¹⁴ Jaagotoobe bee mbii ngalluure ndee:

—Ko njiduno-daa heþude fuu woddike ma: neema maa e dawla maa fuu halkike, a hewtataa dum abada kasen.

¹⁵ Jaagotoobe heþube jawdi e mayre bee toowtan nde ndaroo to woddi, saabe hulde jukkungo mayre ngoo pati hewto 6e, 6e mboyan, 6e nonoto, ¹⁶ 6e mbiyan:

—Yoo yoy! Yoo yoy! Ngalluure mawnde parortoonde bagiji lobbi e bagiji ciidi e bagiji bodeeji, sodortonoonde kañje e kaaye dime e naaye! ¹⁷ E ley wakkati gooto tan, dee jawle fuu kalkaa!

Dawranoobe laanaaji ndiyam mawdi dili bee e dawooþe bee e summboobe bee, kañum e heþooþe nguure mum'en e lummingol geeci bee, 6e fuu 6e toowtan 6e ndaroo. ¹⁸ So 6e njii cuurki cumu mayre, 6e ngullan, 6e mbiya:

—Ngalluure honde nanndunoo e nden ngalluure mawnde?

19 Be njooran leydi dow ko'e maßbe no 6e poti metteede, 6e mboyan 6e jnonoo, 6e ngulla 6e mbiya:

—Yoo yoy! Yoo yoy! Ndee ngalluure mawnde, nde neema mum hokki jogiibe laanaaji e ley geeci fuu jawdi, e ley wakkati gooto tan, nde halkike!
20 Kammu, welta e halkeede mayre! Seniibe e nelaabe e annabaabe, onon duu mbeltee hen! Sabi Laamdo sarii nde ko nde wadi on koo!

21 E oon wakkati, malaa'ika jom semmbe 6ami kaayal nanndungal no niisirde mawnde nii, wedii dum semmbe ley geeci, wii:

—Nii Baabila ngalluure mawnde ndee wedor-tee, nde yiyyataake abada kasen! **22** Hankasen, fay gooto nanataa e mayre kolli hodooße gaaci e yimoobe e puufooße cereeli e buutute, gol-loowo neejudo fay gooto yiyyataake kasen e ley mayre. Dillere unude nanataake kasen e ley mayre, **23** fooyre lampa yaaynataa ley mayre kasen, jommbaajo gorko e jommbaajo debbo welse daade maatataake e mayre kasen. Non worrata sabi jaagotoobe mayre burnoo aduna oo fuu doole. Kasen duu nde hoomtirii leji dii fuu mbojobaaku mayre. **24** Yiyyam annabaabe e seniibe e waranoobe ley aduna oo bee fuu tawaama e mayre.

19

Jime jettooje Laamdo ley alijenne

1 Caggal dum, nan-mi daade toowde hono jamaa keewdo iwri kam dow kammu, ana wiya:

«Halleluya!*
 Kisindam e teddungal e baawðe
 ngoodanii Laamdo meeden,
² sabi sariyaaji makko yo goongaraaji
 yo pooccitiidi!
 O sarii bamfaaru rewru anndaandu sanne
 bonnirannoondu aduna oo fuu bamfaaraaku
 mum oo,
 kasen duu o yostii yiyyam maccube makko njup-
 paadam e mayru ðam.»

³ Be mbií didobere:

«Halleluya!

Cuurki cumu ngalluure mawnde ndee kii
 ana ñabba faa abada!»

⁴ Mawbe noogayon e nayon ɓee e kudde nay
 guurde dee, kippii e leydi cujidani Laamdo
 joodiido e bimmbeere laamu oo, ana mbiya:
 —Aamiina! Halleluya!

⁵ Daande iwri to bimmbeere too, ana wiya:

—Njettee Laamdo meeden, onon maccube
 makko fuu, onon hulbe mo fuu, teddube e lo'ube!

Haala kuurtungu Njawdiri ndii

⁶ Non nan-mi ko wa'i no daande jamaa keewðo
 nii, ko wa'i no dillere ndiyam keewðam nii, ko wa'i
 no gidaali mawdi nii, ana wiya:

«Halleluya! Sabi Laamdo Joomiraado meeden
 Jom Baawðe oo tabintinii laamu mum.

⁷ Mbelto-den, ceyo-den, teddinen mo,
 sabi kuurtungu Njawdiri ndii yottiima,
 kasen duu jommbaajo mayri lanndinike.

⁸ O hokkaama kaddule o boornoo,

* **19:1** Halleluya yo haala ibaraninkoore, ðum woniNjetten JOOMIRAADO.

bagi daatudo, jalboowo, laabudo.»
Deen kaddule ngoni golleeji seniibe moyyudii dii.

⁹ Malaa'ika oo wii kam:

—Winndu: noddaabe e jiiri yannge Njawdiri
ndii bee, mbelii hoore!

O wii kam kasen:

—Dii konngi yo goongaraaji, to Laamdo di iwi.

¹⁰ Kippii-mi e leydi yeeso makko faa mi sujidana
mo, kaa o wii kam:

—Patti! Miin, mi maccudo hono maa hono saki-
raabe maa tiidube e seettanaade Iisaa bee. Sujidan
Laamdo!

Sabi ko woni annabaaku dee, yo seettanaade
Iisaa.

Haala garol Almasiihu faa jukka taktakol

¹¹ Caggal dum, njii-mi kammu ana udditii, non
puccu daneejo banngi. Baddido mo oo ana
wiyee Koolniido ana wiyee Goongirante, goonga
o sarirta, goonga o honirta. ¹² Gite makko ana
mba'i no metangal yiite nii, tenngaade laamu
keewde ana e hoore makko, innde ana winndii
e makko nde fay gooto anndaa so wanaa kanko.

¹³ Omo 6oornii saaya cuuwaaka e yiyam, in-
nde makko yo: «Konngol Laamdo.» ¹⁴ Konuuji
kammu dii njokki e makko ana 6oornii kaddule
bagi daatude, daneeje, laabude, ana mbaddii pucci
daneeji. ¹⁵ Kaafaawi mbelki ki mo soppirta leji
ana yalta e hunduko makko. Mo durdan di loocol
naawngol, o dippa e 6oosirde peguuje yaltinoore
tikkere Laamdo Jom Baawde mawnde. ¹⁶ Ndee doo
innde ana winndaa e saaya makko, ana winndaa
e busal makko:

«Kaananke kaanankooße e Joomiraado
joomiraabee».

¹⁷ Non njii-mi malaa'ika ana darii e dow yitere naange. O eewnii faa toowi, o wii pooli diwooji dow mbeeyu dii fuu:

—Ngaree nootee niiri yannge mawdo mo Laamdo wadi oo, ¹⁸ faa nducciton tew kaanankooße e tew hooreeße sordaasi'en e tew jom'en semmbe e tew pucci e waddiibe mum'en e tew yimbe fuu – rimbe e riimaybe, teddube e lo'ube!

¹⁹ Non njii-mi taktakol manngol ngol e kaanankooße aduna bee e konuuji mum'en ana kawriti faa kabä e baddiido puccu daneejo oo e konu mum. ²⁰ Taktakol ngol honaa, kann gol e annabaajo peneejo gannoodo kaayde yeeso maggol oo. E deen kaayde o hoomtirnoo hebungooße maande taktakol ngol bee, sujidanannoobe tooru nanndundu e maggol bee. Be didon fuu, be mbedaa ebe nguuri e weendu yiite e sitti hubbooru nduu. ²¹ Heddiibe bee kalkiraa kaafaawi njaltannooki e hunduko baddiido puccu daneejo oo kii, pooli dii fuu ngari nducciti tewuuli maabbe faa kaari.

20

Haala laamu gadoowo duubi ujunere

¹ Caggal dum, njii-mi malaa'ika ana iwa dow kammu ana jippoo, ana jogii e junngo mum cokitirgal bunndu yiite ndu luggeefi mum walaa do haadi nduu, kajum e calalol manngol. ² O nangi kuungal ngal, dum woni mboddi aranndeeri mbiyeteendi Ibiliisa naa Seydaani ndii, o habbi

dum duubi ujunere. ³ O wedii dum e ley 6unndu ndu luggeeifi mum walaa do haadi nduu, o uddi ndu dow mum, o meeli ndu, pati ngal yonja jaaleji faa nde duubi ujunere dii ki6bi. Caggal dum, ngal humtete wakkati seeda.

⁴ Non njii-mi bimmbeeje laamu. Joodiibe e maa-jje bee ndokkaama baawde sarde. Njii-mi kasen yonkiiji 6e ko'e mum'en tayiranoo saabe ko 6e ceettanii lisaa koo e saabe ko 6e mbaajii konngol Laamdo koo. Been ngoni 6e cujidanaali taktakol ngol e tooru nanndundu e mum nduu, 6e kebaali maande ndee e tiide naa e juude mabbe. Been nguurtii, laamodii e Almasiihu duubi ujunere.

⁵ Dum woni immital aranal ngal. Maaybe hed-diibe bee nguurtaali faa nde duubi ujunere dii ki6bi. ⁶ Malu e senaare ngoodanii jeyaabe e immital aranal bee! Maayde didobere ndee walaa ko waawi e mabbe, 6e laatanto Laamdo e Almasiihu yottinoobe sadaka, 6e laamodoo e Almasiihu duubi ujunere.

Haala jaaleede Ibiliisa

⁷ So duubi ujunere dii ki6bi, Ibiliisa humtete yalta kasu mum, ⁸ faa yonja jaaleji gondi e paale aduna nay dee, dum woni garol Yaajuuju e Maajuuju,* kajum e hawrintinde 6e faa 6e mba'a no njaarendi geeci kammari wolde. ⁹ Been yimbe cankitii e aduna oo fuu, 6e pilii ngalluure horsunde ndee, do seniibe bee ngoni doo. Oon wakkati fuu, yiite iwi dow kammu, halki 6e. ¹⁰ Ibiliisa yojnannoodo 6e oo wedaa e weendu yiite e sitti

* **20:8** Yaajuuju e Maajuujuana mbiyee Gogu e Magogu e ibaraninkoore.

nduu, do taktakol ngol e annabaajo peneejo oo ngoni doo. Don be njukketee jemma e nalooma faa abada.

Haala pannde dargal

¹¹ Caggal d̄um, njii-mi bimmbeere laamu mawnde raneere won joodiido e dow mayre. Kammu e leydi fuu ndogi iwi yeeso joodiido oo, di njiitaaka kasen. ¹² Njii-mi maaybe bee, teddube e lo'ube, ana ndarii yeeso bimmbeere laamu ndee. Dewte udditaa, e ley majje dewtere nguurndam ndee duu udditaa. Maaybe bee cariraa golleeji mum'en binndaadi e dewte dee dii, gooto fuu hakke golle mum. ¹³ Geeci oo tottii maaybe mum, maayde e laakaraa tottii maaybe mum'en, gooto e maabbe fuu sariraa hakke golle mum. ¹⁴ Maayde e ko sabinbinta d̄um fuu mbedaa e weendu yiite nduu. Nduun weendu woni maayde didobere ndee. ¹⁵ Neddo fuu mo innde mum tawaaka ana winndii e dewtere nguurndam ndee, wedaama e weendu yiite nduu.

21

No huunde fuu heydintinirtee

¹ Caggal d̄um, njii-mi kammu keso e leydi keyri, sabi kammu arano oo e leydi aranndeeri ndii fuu iwii, geeci duu walaa. ² Njii-mi Ngalluure Seniinde ndee – d̄um woni Urusaliima keso oo – ana iwa dow kammu to Laamdo ana jippoo, ana parorii no jommbaajo parortoo faa lanndinoo hawra e gorum nii. ³ Nan-mi daande toownde iwrunde to bimmbeere laamu too, ana wiya:

—Annii hodorde Laamdo e yimbe: o hodidan e maabbe, be laatoo lejol makko. Laamdo e hoore mum wondan e maabbe, laatoo Laamdo maabbe. ⁴ O soccan gondi gite maabbe fuu. Maayde e sugulla e gullaali e naawalla keddataako, sabi kulle booyde dee fuu njawtii.

⁵ Joodiido e bimmbeere ndee oo wii:

—Mi heydintinan huunde fuu!

O wii kam:

—Winndu dii konngi fuu, di celludi di goon-garaaji.

⁶ O wii kam kasen,

—Huunde fuu biltike! Miin woni arano miin woni cakito, miin woni fuddsoode miin woni tim-moode. Neddo fuu domfudo, mi hokkan dum e sewnde ndiyam nguurndam ndee meere meere.

⁷ Neddo fuu jaaliido heban dum fuu, mi laatoto Laamdo mum, laatoo biyam. ⁸ Kaa rofeebe e be ngalaa goondinal e sobube golleeji e waroobe yimbe e fijoobe e bojobii'en e rewoobe tooruudi e fenoobe bee fuu, weendu yiite e sitti hubbooru nduu woni ngedu mum'en. Dum woni maayde didobere ndee.

Haala Urusaliima keso

⁹ Caggal dum, gooto e malaa'ika'en njeddon jogi-inoobe le'e jeddi keewde balaawuuji jeddi cakitiidi dii wari, haaldi e am, wii:

—War faa mi holle jommbaajo debbo, jom suudu Njawdiri ndii.

¹⁰ Non keew-mi Ruuhu, malaa'ika oo naabi kam faa dow haayre mawnde toownde. O holli kam Urusaliima ngalluure seniinde ndee ana iwa dow kammu to Laamdo ana jippoo, ¹¹ annoora Laamdo

ana e mayre faa ende jalbira no haayre rimre nii, no haayre yaspe laabunde no timtorgal nii. **12** Tatawol tekkungol toowngol ana filtii nde, engol jogii dame sappo e didi, damal fuu ana jogii malaa'ika. Cuudi baaba 6ibbe Israa'iila sappo e didi dii, inde mum'en ana mbinndaa e dame dee: **13** dame tati funnaange e dame tati hiirnaange e dame tati saahal e dame tati baleeri. **14** Tatawol ngalluure ndee ngol ana fawii e dow kaaye sappo e didi, wootere e majje fuu innde iwnde e sappo e didon nelaabe Njawdiri ndii bee ana e mum.

15 Malaa'ika kaaldannoodo e am oo ana jogii loocol kanje eenndirgol faa eennda ngalluure ndee e dame mayre e tatawol mayre ngol. **16** Tatteeji mayre nay dii fuu potu, njuunndi mayre e njaannji mayre potu. O eenndiri nde loocol ngol o joginoo ngol, nde latii gebe ujunaaji sappo e didi (12 000),* njuunndi ndii e njaannji ndii e tooweendi mayri fuu fotu. **17** O huulii tatawol ngol, ngol hawri e kuule teemedere e capande nay e nay (144), huulagol ngol yimbe kuulortoo ngol malaa'ika oo huulortoo. **18** Tatawol ngol yaspe mahiraa, ngalluure ndee kanje dimo baado no timtorgal laabungal nii mahiraa. **19** Foomre tatawol ngalluure ndee ana pariraa sii kaaye dime fuu: aranndeere ndee yaspa, didobere ndee safir, tatoberere ndee agate, nayobere ndee emerooda, **20** joyobere ndee sardoniksi, jeegobere ndee sarduwaan, jeddobere ndee kirisolita, jettoberere ndee berili, jeenabere ndee topaas, sappobere ndee kirisoparaas, sappo e go'obere ndee yasente,

* **21:16** Dum hawrata kilooji 2 200

sappo e didobere ndee ametiste. ²¹ Dame sappo e didi dee yo jaaye luulu daneeje sappo e didi, damal fuu jaayre luulu wootere moyyiniraa. Daalaare ngalluure ndee yo kañje dimo jalbiroowo no timtorgal nii.

²² Mi yiyaali suudu dewal e ley ngalluure ndee, sabi Joomiraado Laamdo Jom Baawde oo e Njawdiri ndii ngoni suudu dewal mayre. ²³ Ngalluure ndee haajaaka naange naa lewru yaaynana dum, sabi darja Laamdo yaaynata nde, Njawdiri ndii woni lampa mayre. ²⁴ Jaaleji dii fuu e ley fooyre mayre njahata, kaanankoobe aduna bee ngaddan e ley mayre jawle mum'en. ²⁵ Jemma walaa e mayre, kasen duu dame mayre uddataako nalooma! ²⁶ Be ngaddan jawle e teddeengal jaaleji mabbe e ley mayre. ²⁷ Huunde soñunde naatataa e mayre, wanaa haala gollooÑe ko wajaa, kajum e fenoobe. Naatoobe e mayre dee, be inde mum'en mbinnadaa e dewtere nguurndam bee, dum woni dewtere Njawdiri ndii.

22

¹ Caggal ñum, malaa'ika oo holli kam maayo ngo ndiyam mum hokkata nguurndam, njalbiroojam no timtorgal nii, edam iwra to bimmbeere laamu Laamdo e Njawdiri ndii too. ² Edam ila e hakkunde daalaare ngalluure ndee. Fonngooji maayo ngoo didi fuu, lekki kokkoowi nguurndam ana e mum, ndimoowi cili sappo e didi – lewru fuu cilol. Haakolooji makki yo safaare sellinoore jaaleji. ³ Ko Laamdo hudi fuu, tawataake ley ngalluure ndee hankasen. Bimmbeere laamu Laamdo e Njawdiri ndii darotoo e ley mayre, maccube

makko ndewan mo, ⁴ njiya yeeso makko, innde makko winndee e tiide mum'en. ⁵ Jemma walaa hankasen, ɓe kaajataake fooyre lampa naa fooyre naange sabi Joomiraado Laamdo laatoto fooyre mabbe. Be laamoto faa abada abadin.

Haala gartol Iisaa

⁶ Malaa'ika oo wii kam:

—Dii konngi ana celli, ana ngoondi. Joomiraado Laamdo, loowudo konngol mum ley annabaabe oo, neli malaa'ika mum faa holla maccube mum ko warata ɓooyataa.

⁷ Iisaa wii:

—Kettinee, mido wara ɓooyataa!

Neddo fuu kaybudo ko woni e dewtere annabaaku ndee doo, weli hoore.

⁸ Miin, Yuhanna, mi nanii mi yii kulle dee fuu. Caggal ko nan-mi e so njii-mi koo, kippii-mi e leydi yeeso malaa'ika kollannoodo kam oo faa mi sujidana mo. ⁹ Kaa o wii kam:

—Patti! Miin, mi maccudo hono maa hono sakiraabe maa annabaabe ɓee, kajum e hayboobe konngi gondi e ndee doo dewtere ɓee. Sujidan Laamdo!

¹⁰ O wii kam kasen:

—Pati suudu haalaaji annabaaku gondi e ndee doo dewtere dii, sabi wakkati mo dum fuu dum laatotoo ɓadiima. ¹¹ Gadoowo ko boni yo heddo e bonannda mum, cobudo golleeji yo heddo e golleeji mum cobudi dii, moyyo yo heddo e moyyuki mum, ceniido yo heddo e senaare mum!

¹² Iisaa wii:

—Kettinee, mido wara ɓooyataa, mido waddora mbarjaari faa mi barjoo gooto fuu hakke golle

mum. ¹³ Miin woni arano miin woni cakito, miin woni fuddoode miin woni timmoodie.

¹⁴ Loonnoobe saayaaji mum'en yalla ana mbaawa naamde e bibbe lekki nguurndam kii e naatirde e ngalluure ndee damal, mbelii hoore!

¹⁵ Kaa wonbe caggal mayre bee, be dawaadi, be bojobii'en, be fijoobe, be waroobe yimbe, be rewoobe tooruudi, be fenoobe e ley haalaaji e golleeji fuu.

¹⁶ Miin Iisaa, mi nelii malaa'ika am faa seettoo dee kulle e ley deente goondinbe dee. Miin woni iwdi Daawuuda, mi taaniiko, miin woni hoodere fajiri jalboore ndee!

¹⁷ Ruuhu oo e jommbaajo debbo oo ndarii ana mbiya:

—War gaa!

Neddo fuu nando yo wii: «War gaa!»

Neddo fuu domdudo yo war, muuydo fuu yo yar e ndiyam ndokkoojam nguurndam dam meere meere.

¹⁸ Miin Yuhanna, mido jeertina neddo fuu nando konngi annabaaku gondi e ndee doo dewtere dii: neddo fuu beydudo e majji huunde, Laamdo beydan e jukkungo joomum balaawuuji cifaadi e mayre dii. ¹⁹ Neddo fuu tayudo yoga e konngi ndee doo dewtere annabaaku, Laamdo tayan goodi mum e lekki nguurndam cifaaki e mayre kii, kajnum e ngalluure seniinde sifaande e mayre ndee.

²⁰ Ceettantoodo deen kulle oo wii:

—Tayoral, mido wara fooyataa!

Aamiina! War Joomiraado men Iisaa!

²¹ Yo hinnee Joomiraado men Iisaa wonu e mon on fuu!

Aadi keyri: linjiila iisaa almasiihu New Testament in Fulfulde, Maasina

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Maasina Fulfulde (Fulfulde, Maasina)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2005, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Fulfulde, Maasina

© 2005, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

680239a9-8aa6-5bc3-b42f-dc560bee09b8